

טיב הקהילה

יו"ל ע"י קהילת שבת בבית ד'

בנשיאות מורנו ורבנו הר"ר

רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

לומר שלא היה להם כי אם טעות בהשקפה, שהבינו שגם אם הבטיחם הבורא ב"ה בנצחון, לא רצה שלא ילכו כסומא בארובת, ולכן עליהם להתכונן מראש כדי לדעת את הדרך אשר ילכו בה. ואמת הדבר שאחר שגילה הקב"ה שדברים אלו נבעו מפגם באמונה אין לנו פתחון פה לפרשה כ'טעות, ובכל זאת עדיין צריכים אנו להבין האין נתדרדרו כל כך, הרי בסופו של דבר יש מקום לומר שהיה לו להיצר פתחון פה לפתותם ולהלביש את רפיונם בהשקפה וכפי שביארנו, אבל למה יהיה זה פתח לשנות דעתם ולבטלם כליל מאמונתם?

אמנם יסוד גדול שנינו כאן בעבודת האמונה. האמונה הלוא היא בדברים הסמויים מן העין, ולכן גם אחר שזוכה האדם לאמונה בהירה מוטל עליו למשמש בה ולשננה בכל עת, ואם מסיח דעתו מאמונתו בהכרח מתרפה הימנה וככל ששווה בהיסח הדעת נחלשת רישומה יותר ויותר, וכפידושו של הר"ק רבי משה מקאברין ז"ל, על מאמר הכותב 'האמנתי כי אדבר' (תהלים קטג, י) שהכתוב אומר שהזכירה 'האמנתי' הוא על ידי שאני מדבר להנות ולשנן מאמרי אמונה.

לאור זאת מובן היטב טענתו של הקב"ה, כי אחר שהיה גלוי לפניו יתברך שבקשתם לשלוח מרגלים נובעת מרפיון האמונה, ידע גם כן שהרפיון הוא תוצאה מליחס הדעת, מחמתה נתרופף אצלם הרושם הבהיר לה זכו במעמד הר סיני, אמנם עדיין חקוקה האמונה אצלם אבל רפיון כל שהוא כבר הוכר בה, וכתוצאה מכך היה ביכולתו של היצר 'לעקם' את רצונו יתברך ולפרש לפניהם את דבריו שלא כאמיתות, ולכן אמר אל משה: חיהם שאני נותן להם מקום לטעות, כי אם ימשיכו בהיסח דעתם ייחלש הרושם יותר ויותר, ובהמשך עלולים הם להימשך גם אחר עצת המרגלים שהיתה כפירה גלויה כמשמעה.

מסיבה זו לא היתה דעתם של בני לוי נוחה משילוח המרגלים (ראה רש"י דברים א' כג), כי שבט לוי היו תמיד ממשמשים היטב באמונתם וכפי שרואים גם בחטא העגל, שכלל לא נרתעו מן ההסתר הנורא שהיתה שודרת באותה שעה, וכפי שהכתוב מעיד (שמות לב כו) שאחר מעשה העגל עמד משה בשער המחנה והכריז: מי לה? ויאספו אליו כל בני לוי, כל בני השבט באו והצהירו שאין להם יד וחלק באותו עוון, זאת אומרת שהשיגו על אמונתם כבבת עינם ולכן לא נתרופפה רישומה, וגם כעת בשילוח מרגלים היתה אמונתם תקיפה ומיאנו מלכתחילה בשילוחם, ולכן גם נרתעו מדברי המרגלים ולא נמשכו אחריהם (ראה ברש"י להלן יד, כט, שמשמע מדבריו שלא נענועו על כך, ובהכרח שגם לא נמשכו אחריהם). זוהי הנקודה שצריכים להוציא מדבריו רש"י, אלו דבריו מגלה אותנו על חובת האדם למשמש באמונתו מידי יום ואפילו מידי שעה, כי רק מתוך כך ישיאר תקיף באמונתו, והעצה היעוצה לזה, שישתדל בכל עת לעסוק בספרי קודש המחזקים את האמונה הטהורה.

צריך למשמש באמונתו כל שעה

שלח לך אנשים וחקרו את ארץ כנען אשר אני נתן לבני ישראל איש אחד איש אחד למשנה אבתיו תשלחו כל גשיא בהם: (יג ב) ופירש"י: שלח לך - לדעתה, אני איני מצוה לך, אם תרצה שלח לפי שבאו ישראל ואמרו (דברים א' כב) נשלחה אנשים לפנינו, כמה שנאמר (שם) וחקרבונו אלי כלכם וגו', ומשה נמלך בשכינה. אמר אני אסדתי להם שהיא טובה, שנאמר (שמות ג' יז) אעלה אתכם מעני מצרים וגו', חיהם שאני נותן להם מקום לטעות בדברי המרגלים למען לא יידשו:

...

הנה מדברי רש"י רואים שעצם הדבר שאמרו ישראל 'נשלחה אנשים לפנינו' כבר הוכיח שהיו לקויים באמונה, אולם עדיין לא באו לידי כפירה ממש, ועדיין היו יכולים להזהרם שבשילוח המרגלים מעמידים עצמם בסכנת כפירה.

זאת אומרת שבאותה שעה שעדיין לא נשלחו המרגלים על אף שכבר היו לקויים במידת מה באמונתם, עדיין לא היו ראוים להיכשל ולהימשך אחר דבריהם ואילו היו באים אז לפנינו שמועות ממרחקים אודות חזקן של השבעה אומות לא היו נרתעין כלל, כי עדיין סמכו ובטחו בביטולות, וכפי שאכן רואים שגם מלכתחילה כשרצו לשלוח מרגלים לא בקשו לדעת מידת חזקן של האומות, כי אם האין נוח לכובשה, וכפי שהעידה התורה בעצמה (דברים א' כב) שבקשתם היתה: 'נשלחה אנשים לפנינו וגו' וישיבו אותנו דבר את הדרך אשר נעלה ואת הערים אשר נבוא עליהם, הרי לך מכאן שכלל לא בקשו לדעת גבורת האומות, כי בטוחים היו בהש"ת שיתנם בידם גם אם עצומים הם בגבורה, ורק סבורים היו שעליהם להתכונן ולדעת מראש מה מוטל עליהם לעשות.

אולם דעת העליונה לא היתה נוחה גם מזה, כי רצה הקב"ה שגם לזאת יתנו מבטחם בו, שהוא ינהלם והוא יצילם דרכם בשעת הכיבוש מבלי שיתכוננו לכך כלל, כך שלא יהיה להם כלל 'פתחון פה' לומר 'כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה', ועל אף שבדרך כלל מוטל על האדם לעשות השתדלות טבעית לכל ענין שהוא זקוק לו, כאן לא היו זקוקים לכך, שהרי הקב"ה הבטיחם מפורשות (שמות ג' יז) 'אעלה אתכם מעני מצרים אל ארץ הכנעני' ולכן לא היה עליהם כי אם לבטוח באמרתו. ועל זה אמר הקב"ה למשה, שכיון שבפועל אין בטחונם בו בשלימות הם מסכנים עצמם במעשיהם, כי עלולים הם לאבד לגמרי תקוותם בו, וכפי שאכן נעשה לבסוף, שנתרופפה אמונתם לגמרי ונמשכו אחר דברי המרגלים שהעיוז לומר בפני עם ועדה: 'כי חזק הוא ממנו' (להלן פסוק לא), וראה שם ברש"י, שכיוונו כלפי הש"ת ר"ל, ובגמרא (סוטה לה) איתא שאמרו: 'אפילו בעל הבית אינו יכול להוציא כליו משם' ע"פ.

ונהי ראו לנו להתבונן בדבר, למה באמת נתרופפה אמונתם הרי כפי מה שאמרנו, היו מלכתחילה בעלי אמונה וסמוכים היו רק בגבורת בוראם, ואמלא מבטו של הקב"ה היינו יכולים

שלח
ב"ה סיון תשפ"ה
המנים לפי אופק ירושלים

זמן הדלקת הנרות ומצ"ש

הדלקת
7:12
מוצ"ש
8:31
ר"ת
9:05

סוף זמן קריאת שמע והפילה

סוף ש"א
8:11
סוף ש"ב
9:04
סוף ש"ג
10:16

המנים לפי ששון קיץ

גילוי מס':
787

טיב המערכת

• ארץ אוכלת יושביה? •

המדרש מספר שכשאברהם אבינו הלך בדרך לעקידת יצחק בנו, השטן ניסה להפריע, מה עשה? התחפש לזקן ואמר לאברהם מה הדבר הזה שאתה עושה, וכיצד אתה הולך לשחוט את בנך יחידך, ובוודאי אין זה רצון הבורא? וכאשר אברהם לא רצה לשמוע לו, התחפש לבחור צעיר ודבר עם יצחק כדברים האלה, מה לך כי תלך אם אבך, והלא הוא הולך לשחוט, אבל גם יצחק לא אבה לשמוע לו, ובפעם השלישית הפך עצמו לנחל ולא נתן להם לעבור, אבל הם המשיכו בדרכם ונכנסו למים עד צוואריהם אז צעק אברהם על השטן 'גער ד' בך השטן, והשטן נבהל מקולו של אברהם והלך לו. ובכן, מה כל זה קשור לפרשתנו?

המרגלים חזרו מתוך ארץ הארץ והביאו דבת הארץ רעה, ואמרו 'ארץ אוכלת יושביה היא', מפרש רש"י: 'בכל מקום שעברנו מצאנו קובי מותם, והקב"ה עשה לטובה כדי לטרדם באבלם ולא יתנו לב לאלו המרגלים ראו נכון, בכל מקום שהם עברו הם ראו לוויית מה זה? איזו מין ארץ זו שכל הזמן אנשים מתים בה? אם כן אנחנו שואלים: איפה הם טעו? מה לא היה בסדר אצלם? ע"פ דברי רש"י אנחנו מבינים חסרה להם האמונה שכל מה שעושה הקב"ה זה לטובתנו, 'הקב"ה עשה לטובה כדי לטרדם באבלם, או במילים אחרות: הם היו צריכים לסמוך על ד', זה הם לא עשו.

כשאנחנו לומדים וסופרים לילדינו על המרגלים, אנחנו בטוחים שאנו יותר טובים מהם, אנחנו לא היינו מתנהגים כך, והאמת היא שלכולנו יש מדי יום נסיונות כאלו, הרבי מברדיטשוב זי"ע אמר פעם: 'אם אני הייתי במקום הקב"ה הייתי מנהל את העולם ממש כפי שהוא, כלומר, אני סומך על הקב"ה שהוא עושה הכל הכי טוב והכי נכון, וכשם שעלינו לבטל את דעתנו בפני הקב"ה כך עלינו לבטל דעתנו בפני הורינו ורבותינו, ממש כמו אבותינו אברהם ויצחק, ואפילו להיכנס למים עמוקים נגד השכל וההיגיון כדי לעשות רצון בוראנו.

(גרס' טיב תורה-שלח)

ניתן לשמוע את שיחותיו של מורנו ורבנו שליט"א • במספר מיוחד וישי

באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

עדכוני שיחות: 0534-100024

י"ר הועדה הרוחנית: ר' יעקב רבינוביץ | עורך: ש. גולדשטיין

טיב
ההודעות

כיון איבריין בשעת תפילה

נכתב על ידי הר"ר מאיר רבינוביץ שליט"א

א. יכין רגליו זה אצל זה במכוון, כאלו אינם אלא אחד, ועושים כן כדי להדמות למלאכים דכתיב בהן ורגליהם רגל ישרה (ויקרא א' ז'). כלומר, רגליהם נראים כרגל אחד, שכיין שמדבר עם השכינה צריך לסלק כל מחשבות הגוף מליבו ולדמות כאלו הוא מלאך (ס' צ"ה ס"א וס"ב סק"ב).

ב. עוד טעם לפי שכשעומד כן אינו עומד בחזקה על רגליו, וההמורה שיעומד באימה ויראה ובהכנעה לפני בוראו יתברך, עוד טעם אחר, שהוא רמז שנתחלק ממנו התנועה לברוח ולא להשיג שום חפץ מבלעדי ה' (לבוש ס"א).

ג. ובדיעבד יצא אפילו אם לא כיון רגליו כלל (ס"ב סק"א).

ד. גם אם הוא יושב בעגלה ומתפלל, מ"מ יכין רגליו (ס"ב סק"ב).

ה. ובאופן זה לא יסמך אז את עצמו לאחריו, ולא יהא מוטה לצדדיו, ולא יפשוט את רגליו, ולא ירכיבם זה על זה, מפני שכל זה הוא דרך גאות, אלא יושב וראשו כפוף (ס"ב סק"ב).

ו. מי שאינו יכול לכין רגליו זו לזו, מ"מ יסמך רגליו זל"ז כמה שאפשר (א"ס זה ס"ח).

ז. י"א שכשעומד להתפלל ילך לפניו שלוש פסיעות דרך קרוב והגשה לדבר שצריך לעשות (ס"א).

ח. ואין צריך לחזור לאחריו בתחילה, כדי לילך לפניו, אבל מנהג העולם לילך לאחריו ואח"כ לילך לפניו שלוש פסיעות (ס"ב סק"ב).

ט. כתב בדרכי משה מהר"ל היה נוהג לעמוד לתפילת שמונה עשרה של שחרית בשעה שהתחיל הש"ץ לומר 'תהיילת לא-ל-עליון', [וכן הוא ע"פ סוד (ס"ח אות ה')] ובמנחה היה עומד כשיד הש"ץ לפני התיבה, ובערבית כשהתחיל הש"ץ קדיש (ס"ב סק"ב).

י. ובאותה שעה שעומד לתפילת שמונה עשרה יסיר את כיחו וניגע, וכן כל דבר המבלבל את מחשבתו (ס"ב סק"ב).

יא. כ' ה"ח שקודם שיתחיל להתפלל יסתכל בחלונות כלפי השמים כדי שיהא ליבו נכנע (ס"ב סק"ב).

יב. בשעת התפילה צריך שיכוף ראשו מעט, שיהיו עיניו למטה לארץ, ויחשוב כאילו עומד בבית המקדש, ובליבו יכין למעלה לשמים (ס"ב).

יג. כתוב אחד אומר והיו עיני ולבי שם כל הימים וכתוב אחד אומר נשא לבבינו אל כפים אל א-ל בשמים וכדי שיתקיימו ב' מקראות אלו אמרו, שהמתפלל צריך שיכוף ראשו מעט שיהיו עיניו למטה לארץ שררי אנו מתפללים נגד בית המקדש שנאמר בו והיו עיני ולבי שם כל, לכן יתן עיניו למטה כנגדו ויחשוב כאלו עומד בו ומתפלל ועל ידי זה תפילתו רצויה, ובליבו יכין למעלה אל א-ל שבשמים וקודם התפילה ישא עיניו לשמים לעורר הכוונה וכן בתוך התפילה אם

ביאור טעותם של המרגלים, שהיה להם ענוה פסולה

לא נזכה שמשנה רבינו יכנס איתנו לארץ ישראל, כמו שכבר שמענו מנבואתם של אלדד ומידד. ומלבד זה, (שם כט) 'הזהרתי והיבוסתי והאמורתי וישב בה' וגו', וכדי לנצח את כל אלו צריך לזה זכות גדולה ולפי מעשיהם אין הם ראויים לכך.

כלב בן יפונה דחה טענת המרגלים שהקב"ה מציל את עמו ישראל אף כשאנשים ראויים

כמאמר הכתוב (שם ל) 'יהיה כלב את העם אל משה', וכמו שפירש"י שהשתיקם, שאמר, 'זכי זו בלבד עשה לנו בן עמרם והלא קרע לנו את הים והוריד לנו את המן' וכו'.

וכוונתו היה לדחות בזה את טענתם המוטעת, כי הרי אילו היה הקדוש ברוך הוא בא עמנו בד"ן, לא היה נקרע לנו הים ולא הוריד המן, כי גם בים לא היו מעשיהם כראוי, ולא היו ראויים שיעשה להם נס, כמו שנאמר (תהלים ק"ז) 'יזמרו על ים בים סוף'. וכן על המן היה מתחלה תלונה, ואף על פי כן עשה הש"ת אתנו ניסים ונפלאות ואם כן אף עתה 'עלה נעלה' לארץ ישראל כמו שאמר משה, 'וירשנו אותה' - כאשר נבא שם.

ועל הטענה הראשונה, שאחם ואמרים שהבטחת הקדוש ברוך הוא בנתינת הארץ היא דוקא אם נהיה צדיקים, היא טעות מעיקרה, כי הקדוש ברוך הוא אינו מדקדק על האדם לומר, אושיעך רק באופן שתהיה צדיק, ורק אומר לו, לא אושיעך אם תהיה מורד חס ושלום ולזה סימנו 'הושע' וכלב ואמרו (שם ט) 'אך בה אל תמרוד'. אך כל זמן שאין אדם מורד בהקדוש ברוך הוא לעקור מצותיו בכונה יש לו להאמין באמונה שלימה וברורה שבדאי יתקיים בו הבטחת הש"ת. ע"כ מהחפץ חיים.

אם היינו יודעים עד כמה אנו משפיעים בכל העולמות על ידי מעשינו, היינו לומדים ומתפללים בשמחה עצומה

ודבר זה נוגע לדורות, שיש לנו חוב קדוש להחזיר בקרב צאצאיו האמונה השלימה שהקב"ה עושה חסד ורחמים אף למי שאינו הגון, ולכן תמיד בכל יום ובכל עת ובכל שעה, יש לנו לבטוח בהש"ת שיגמול לנו חסדים וטובות מרובים ואין שום מקום לדאגה מפני ענוה פסולה.

וכמו כן יש להחזיר בהם עד כמה חביב וחשוב התורה והמצוות שלנו בעיני הש"ת. ויש בזה לשון נורא בספ"ק תולדות יעקב יוסף (פרשת עקב) שם טוב זצוק"ל שרוב ענותנותו של האדם גורם שנתרחק מעבודת הש"ת שמצד שפלותו אינו מאמין כי האדם גורם על ידי תפלות ותורות שפע אל כל העולמות וגם המלאכים נזונים על ידי תורות ותפלות, שאלו היה מאמין כזה מה היה עובד ה' בשמחה וביראה מרוב כל, והיה נוהג בכל אות דתנועה ומלא לאומרה כדקא יאות וכו'. והוא מעין מה שאמרו חכמים ז"ל (גיטין נו.) 'ענותנותו של רבי זכריה גרם חורבן' וכו'.

כך האדם ראוי לשים לב ולומר, כי הוא סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, וכל תנועותיו ודיבוריו והילוכו ועסקיו עושה רושם למעלה למעלה, בודאי יחד בכל דרכיו ועסקיו שיהיה לשם שמים. מה שאין כן בחושב האדם מה אני ספון לפגום או לתקן למעלה ולמטה שיהיה נרשם כל עסקי למעלה, ובזה הולך בשרירות לבו ויאמר אף שלום יהיה לי, ובאמת זה אינו כי האדם על ידי מעשיו הטובים הוא דבוק בו יתברך ממש, עכלה"ק.

יעזור הש"ת שנזכה להכיר בגודל מעלתנו וחביבות עבודתנו, ולהינצל מעצבות וענוה פסולה ולהאמין ולהכיר בחסדי הש"ת איתנו לטוב לנו כל הימים אמן.

יש לנו להתבונן מה היה דרכם ושיטתם של המרגלים ומה היה טעותם. וזכינו שיש על זה ביאור נרחב של רבינו החפץ חיים זיע"א, בספרו שמירת הלשון (ה"ב - פרק יט), שמבאר בארוכה ענין עון המרגלים, ומהו הלימוד והוראה מפרשה זו על דרך העבודה.

דנהג לכאורה יפלא מאוד, האין יתכן שהמרגלים שהיו מתחילה גדולים וצדיקים באו לכלל טעות מרה כזו, ומיה הסיבה שהטעתה אותם לירד פלאים כל כך, ועד כדי כך שאף הטעו את כלל ישראל אחריהם.

המרגלים טעו וחשבו שאין בני ישראל ראויים עתה למעשה ניסים

ומבאר החפץ חיים זיע"א, שטעות מרה זו באה להם מפני ענוה פסולה, דהגם שבדאי האמינו ביכולת הש"ת להביא את עמו ישראל ולהורישם את הארץ, אך נתגנבה למוחם מחשבה וטענה פסולה, שכידי לנצח גבורי כח כאלו ועם רב כזה, בודאי צריך לזה זכות גדולה מאד, שיהיו הכל בגדר צדיקים וקדושים, ועתה אין לנו אנשים כאלו.

ולכן כל מה שראו יותר בארץ ישראל, איך שאנשיה רבים מאד וגבורים וגבוהי קומה וכדומה, היה זה אצלם יותר חסרון ועוד סיבה למה אין הם ראויים להיכנס לארץ, בחשבם שלפי מעשי בני ישראל בעת ההיא, אין הם ראויים שיעשה עמם ניסים גדולים כל כך. ואף על פי שהאמינו בהבטחת הקדוש ברוך הוא שייבאם אל הר קדשו ויורישם את הארץ, בכל זאת חשבו בדעתם שמחמת עונותם אין הם ראויים שיעשה להם ניסים כהבטחת ה'.

מתחבולות היצר, להכניס בלב האדם ענוה פסולה שאין הוא ראוי לעבוד את הש"ת

אמנם ידוע, שכל טענות כמין אלו אינו אלא מצד היצר הרע, שדרכו להתהפך בתחבולותיו, דהיינו שלפעמים הוא מטיל גאות בלב האדם לחשוב בנפשו שהוא מיראי ה', ואפשר אף מאוהביו, ומאידך גיסא כאשר הוא רואה באדם שרוצה להתחזק באיזה ענין לכבוד ה' יתברך כדרך האוהב הנאמן, הוא מפיל עצבות בלבו, ובא אליו בטענה והוכחה שזו המצוה או הענין אין גאות לו, ורק לקדושים אשר בארץ הוא אבל לא לקטנים כמותו.

ובאותה שעה מעלה בזכרונם פעולות מגונות אשר עשה בימי קדם. ואף שכמה פעמים כבר התחרט והתמרמר על זה, וכבר שב בתשובה עליהם, הוא אינו מזכירו את תשובתו, אלא רק את מעשיו שעשה שלא כהוגן כי זה גאות לו לענינו לשיטתו, כדי להקטין ולהשפילו בדעתו, שלא תהיה לו שום תשוקה למצוה ההיא.

טענת המרגלים בחורחם היה שאין בידנו די זכויות להניצל ממלחמת כיבוש הארץ

ואף כאן, כשבאו המרגלים לדגל הארץ, התגבר היצר עליהם לומר, כי לנצח עם רב כזה וגבורים כאלו, צריך לזה זכות גדולה ונוראה, אבל לא לאנשים כמונו, שהרי זה מקרוב עשינו את העגל וגם חטאנו בענין בשר תאוה. והגם שכבר עשו תשובה ובכו הרבה בכיות ונתבשר להם שהקדוש ברוך הוא מחל להם ונקבע זה להם למחילה לדורות, אף על פי כן השכיח מהם היצר כל זאת באותה שעה, והעלה לפניהם רק את המעשים הרעים שעשו, כדי שיחשבו שמחמת עונותיהם אין הם ראויים להכנס לארץ ישראל.

ולכן כשחזרו למשה אמרו (יג כז-כט) 'באנו אל הארץ אשר שלחתנו, וגם זאת חלב ודבש היא, וזה פריה, אפס כי עז העם היושב בארץ וגו', וגם ילידי הענק ראינו שם עמלק יושב בארץ הגנג, וכוונתם היה לומר בזה שאין בידם די זכויות להניצל מכל אלו, וצריך לזה זכות משה רבנו עליו השלום ואנו

סיפורי השגחה פרטית
שנשלחו למערכת ע"י הקוראים

תקפיד לא להקפיד

"דפקת אותי כמו שצריך!!! העיקר עשית את הקופה שלך על מכירת הנכס ודפקת אותי עם דירה שלא ניתן להשכיר אותה לאיש כבר יותר מחמישה חודשים!!!!"

כפי שהבנתם אני מתווך דירות ויש לי כלל ברזל שמנחה אותי בעסקים: "מה שאני לא הייתי רוצה לעצמי, אני לא מציע לשני" הרגשתי מושפל עד עפר לשמוע כאלו תלונות על דירת חלומות עם נוף לים שתיווכתי לו וניסיתי לחשוב מה הבעיה בדירה!?

נוכרתי שבאותו בניין מכרתי דירה נוספת תואמת בדיוק לדירה זו, והרוכש שמח כי הדירה נחטפה מיד ומושכרת במחיר טוב. אני מתווך ארצי, התקשרתי לידיד שהוא מתווך בעיקר באותו אזור ובקשתי את חוות דעתו מדוע הדירה לא מושכרת? התחלתי לתת לו את הפרטים של הדירה והוא כבר השלים לי את המשפט ותיאר לי בדיוק את הדירה המדוברת ואז, שקט מאחורי הקו. שאלתי מה קורה ואחרי שקט מתוח הוא אמר: "זו דירה שאין בה ברכה ולכן היא לא מושכרת וכנראה שגם לא תושכר לעולם!!!!"

נבהלתי ושאלתי: "מה גרם לך שהדירה מקוללת?" והוא השיב: "את הדירה הזו אני הבאתי לשוק והחברה שעבדת בה הלכה מאחורי גבי ועשתה את התיווך שלא כדן. אמרתי לבעל הבית שלך כבר אז, שהדירה הזו תהיה ללא ברכה ולכן אתה רואה שעסקים שעושים שלא כדן לא רואים בהם סימן ברכה לעולם!!!!" הסברתי לו שכיום אני עצמאי ומה חטא הרוכש שלא ידע ולא יודע שהייתה הונאה ברכישה שלו!?

האם אני או הרוכש אשמים בגניבת העסקה?
"האמת שלא אתה ולא הרוכש צריכים לסבול מהקפיצה שלי, אתם באמת לא צד בעניין. אם כך אני מוחל! מוחל!!! מחול!!! מחול לכם!!!! שההקפדה שלי לא תפגע בחולכם!!!! בו או בחלילה!!!!"

הוא לקח על עצמו למצוא שוכר ואמר בביטחון שתוך שבועיים יהיה דייר מרוצה בדירה!!!

בשלב הזה כבר היה ברור לי שאם מצאנו את מקור הצרה אז הישועה בוא תבוא... במציאות תוך שבוע כבר נחתם חוזה עם דייר ששמח למצוא כזו דירה מוצעת להשכרה!!!

חברת אשכול א.ב.

הפענוח לדכות את הרבים בסיפור של השגחה פרטית מוזמן לשלוח אל ר' שמה שמואל
בפקס: 15326517922
או אל: o.y.wines@gmail.com

מצות ציצית

"דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל כְּנָפֵי בְגָדֵיהֶם לְדָרְתָם וְנָתַתֶּם עַל צִיצִית הַכֶּנֶף פֶּתִיל תְּכֵלֶת" טו, לח

כתב בספר הקדוש "נועם אלימלך" ז"ע (דפ"ר ג. טו"ב ד"ה או יאמר בדורותיו) וז"ל: "בכל דור ודור יש שורש לתקן מצוה מיוחדת יותר משאר מצות למשל בדור הזה יש שורש לתקן מצות ציצית יותר משאר מצות" עכ"ל.

מצות ציצית גדולה וחשובה מאוד, עד שהיא שקולה ככל המצוות כולם כמ"ש בפרק התכלת (מנחות מג:): רבי שמעון בר יוחאי אומר, כל הורז במצוה זו

זוכה ומקבל פני שכינה כתיב הכא (שם לו) וראיתם אותה, וכתוב התם (דברים ג, יג) אתה ה' אלהיך תירא ואותו תעבד. תניא אידך, וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות ה' – שקולה מצוה זו כנגד כל המצוות כולן. וברש"י פרשא דידן (טו, לח): "מנין גימטריא של ציצית שש מאות ושמונה חוטים וחמשה קשרים – הרי תרי"ג".

ובספרים הקדושים האריכו מאוד בגדל מתן שכרה וכמ"ש בפרק במה מדליקין (שבת כג:) הזהיר בציצית זוכה לטלית נאה ועוד שם (לב:): זוכה ומשמשין לו שני אלפים ושמונה מאות עבדים. ועוד כתבו שהוא זוכה לאשה ובנים ניצול מן החטא מכוסה מן המזיקין וממלאכי חבלה ומזון מעין רע.

וכונת אומרים 'הזהיר בציצית' והזהיר בציצית, שמשתדל לקיימה בתכלית ההידור בכל פרטיה ודקדוקיה שמחזור אחר טלית נאה ומהודר שיש בו שיעור המחייבו בציצית וקושר בארבע כנפותיו ציציות מהודרות וכשרות למהדרין, שהטויה תהיה לשמה, ומה טוב ונאה שאף הניפוץ יהא לשמה. ויש מהדרין בה יותר שיהיו כל העשיות של הציצית משעת גזית הצמר ואילך נעשים 'לשמה' וכדדרשו 'ועשו להם ציצית' שיהיו כל עשיותיה לשמה.

ואף שהיא מצוה קיומית ואין חובה ללכת עם ציצית אלא רק הלוכש בגד עם ארבע כנפות צריך לשים ציציות בבגדו, הרי כבר אמרו חז"ל (מנחות מא:): שבעינא דריתחא מענישין גם את מי שאינו מקיים מצוה עשה.

וראו להשיגה שלא להסירה ממנו כלל אפילו ביום חם או שעובד בעבודה קשה, או שהולך לנוח ביום. וכן נפסק בשולחן ערוך (א"ח כד, א): "וטוב ונכון להיות כל אדם זהיר ללבוש טלית קטן כל היום כדי שיזכור המצוה בכל רגע. ועל כן יש בו חמשה קשרים כנגד חמשה חומשי תורה וארבע כנפים שבכל צד שיפנה יזכור".

ועל פי קבלה אין להסיר הטלית קטן אפילו בלילה כמ"ש המשנה ברורה (כא טו) בשם הא"ר שאין להסיר הטלית קטן אפילו בלילה, זולת בכניסתו לבית הכסא או בית מרחץ. ובזכות ההקפדה וההידור במצות ציצית נזכה לקבל פני שכינה במהרה בימינו אמן.

[ע"פ 'טיב התורה' – פרשא דידן]

- > < -

בעיר הקדוש טבריא ת"ו התגורר בדור שלפנינו הגה"צ רבי מתתיהו לוריא זצ"ל, בעל "שערי לימוד" מגדולי חסידיו סלונים בטבריא של מעלה ואחיו של הגה"צ בעל "עבודת פנים".

הוא היה מפורסם בגאונותו ובצדקתו, וכאחד מחסידיו קמאי התנגה בחסידות ופרשיות ועובד ה' בשמחה יתרה כדרכם של חסידים.

אחת המצוות החביבות עליו ביותר היתה מצות ציצית והיה מהדר בה בכל מיני הידור ויקר.

מרגלא בפומיה לדרוש בגדל חשיבות מצות הציצית על פי המבואר בשליח פרשא דידן שנמסכה פרשת מקושש עצים אל פרשת ציצית. והביא על כך מ"ש במדרש אנדה וז"ל: "למה נמסכה פרשת מקושש לפרשת ציצית שבשעה שאמר הקדוש ברוך הוא מקושש חייב מיתה אמר משה לפני הקדוש ברוך הוא ריבונו של עולם אין לו פשע בדבר זה, שמה היה בדעתו שלא ישכח את השבת ולשמור המצוה שהוא יום השבת ואינו נושא תפילין עליה, לפי שאין חייבין בתפילין, ולא היה לו פשע שמה שחב שחבת. אמר הקדוש ברוך הוא למשה כבר התרו בו, שנאמר (טו, לב) 'וימצא' ואמרו לו שבת! ולא שמע ולכן מחוייב שקילה".

"ומה שאמרת שאינו לובש תפילין, אני אצוה לבני במצוות שחייב להתעטף בציצית בשבת ואז יהא מזכיר מצות שבת כמו שנאמר (שם לו) וראיתם אותו וזכרתם את כל מצוות ה'" ע"כ.

הרי למדנו מכאן עד היכן מגיע כוחה של מצות ציצית שהאדם לובש את בגדו המוקף בציציותיו והרי זו הציצית שומרת ומגינה עליו מן החטא! והלא תלמוד ערוך הוא לפנינו בפרק התכלת (מנחות מד:). תניא אמר רבי נתן, אין לך כל מצוה קלה שכתובה בתורה שאין מתן שכרה בעולם הזה, ולעולם הבא אינו יודע כמה. צא ולמד ממצות ציצית, מעשה באדם אחד [יש שכתבו שהוא היה 'נתן צוציתא'] שהיה זהיר במצות ציצית

שמע שיש עבירה אחת בכרכי הים שנוטלת ארבע מאות זהובים בשכרה, שיער לה ארבע מאות זהובים וקבע לה זמן. כשהגיע זמנו בא וישב על הפתח וכל באו ארבע ציציותיו וטפחו לו על פניו, נשמש וישב לו על גבי קרקע וכל מצוה אחת ציוונו ה' אלקינו וציצית שמה, וכתוב בה (שם מא) 'אני ה' אלקיכם' שתי פעמים 'אני' הוא שעתיד ליפרע ואני הוא שעתיד לשלם שכר. עכשיו נדמו עלי כארבע עדים.

אמרה לו, איני מניחך עד שתאמר לי מה שמך, ומה שם עירך, ומה שם רבך, ומה שם מדרשך שאתה למד בו תורה, כתב ונתן וכל זה מתן שכרו בעולם הזה, ולעולם הבא אינו יודע כמה, עיין שם היטב ובמפרשים בטיב מעשה נורא זה.

מנהגו בקדוש של רבי מתתיהו לוריא היה לבדוק בכל בוקר הדק היטב את ציציות הטלית שיהיו כשרים למהדרין מן המהדרין כדת וכדין, וכן להפריד את כל חוטי הציצית זה מזה. וכמ"ש ב"מטה משה" (עמוד העבודה ציצית ותפילין ס' טו): "בשעת הבדיקה צריך להפריד, כי על שם זה נקראים ציצית על שם חוטם הנפרדים. וסימן ציצית [חסר כלשון הכתוב] – ראשי תיבות צ"ק לפרד ציציותיו תמיד". ונפסק להלכה ב"משנה ברורה" (ס"ח ס"ק יח).

עם סיום עבודת הבדיקה, כשנוכח לראות שהטלית עם ציציותיה כשרים ונאים ומהודרים היה שמח על כך שמהם גדולה ונאה באותה שעה כאדם שזכה בפייס גדול! ומאידך אם היה מוצא בציציותיו איזה פקפוק וסוך פסול, היה מתמלא בצער איום על כך.

לדאבון לב אין אנו מעריכים כראוי את מצות הציצית הגדולה שאנו זוכים לקיים ועושים אותה מתוך הרגל ובלא מחשבה, כד"א (וישעיה כט, יג) 'וְתָתִי יְדִיתָם אוֹתִי מִצְוֹת אֲנִישִׁים קִלְמָה רַח"ל. וכבר נודע מאמר רבינו הגר"א זצוק"ל ברגעים אחרונים לפני פטירתו, שהיה נותן כל הון דעלמא ואת כל חיי עולם הבא שלו כדי לקיים עוד זמן מועט מצוה קלה של ציצית זו, שבעולם הזה אדם נותן כמה פרוטות והרי מצות ציצית בידו, אבל לעולם הבא אי אפשר לזכות עוד באותה מצוה, כדקיימא לן (תהלים פו) 'בַּמַּתִּים חֲפֵזִי'.

כשניגש אל ר' מתתיהו פעם איש יהודי זקן ותשוש כוח בבקשה שיתפלל בעדו שימות מהרה... כי כבר קץ בחייו והרי הוא נופל למשא על משפחתו. – שאל אותו רבי מתתיהו איזו מצוה אתה עדיין מקיים? ענה אותו זקן שאת מצות תפילין אין לו אפשרות לקיים מחמת העדר גוף נקי, אבל 'ציצית' הוא כן לובש כמה שעות ביום.

התלהב רבי מתתיהו וזעק מעומק ליבו הטוהר, הרי בשביל לקיים מצות ציצית פעם אחת בחיים שווה להגיע לעולם הזה ולמות ולסבול את כל הרימה ותולעה בחדר עם כל הייסורים והצער שבעולם הזה! ומה לך עוד כי תלין על חיךך!?

לפיכך מהאי טעמא כתב הרה"ק איש האלקים הרבי ר' אלימלך ז"ע ב'צעטיל קטן' (ס"ק ט) שצריך איש ישראל להודות להשם יתברך מדי יום ביומו על שזכה לקיים מצות ציצית!

וזה"ל: "דגיל את עצמו תיפק ומיד כשיתעורר משנתו יאמר 'מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ וְאֵלֶיךָ אֶפִּילוּ בְּלִשׁוֹן אֲשַׁכֵּנָּה בְּלִבִּי שְׁמָה: בְּרוּךְ אַתָּה אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר נָתַן לִי מִצְוֹת צִיצִית אֲלֵה אֲשֶׁר אֲנִי מְסֻבֵּב בָּהֶן וְכֵן וְיִדְעָה שִׁיהִי לְבִי מֵלֵא שְׁמָהּ בְּאִמְרוֹ עֲכָלְךָ."

- > < -

הרה"ק מראדזין זצוק"ל בעל "התכלת", גילה לפני יותר ממאה שנים את דג החילון הנצרך בשביל צבע התכלת שבציצית.

כידוע ומפורסם היה אותו צדיק דורש וחוקר רבות בשנים בבירור התכלת, ומסר נפשו בדבר זה אף במסעותו שערך על פני מדינות הים. וחברו על כך חיבור שלם הנקרא 'ספר התכלת', בו בירר דעת קדשו שזוהי אותו חילון הנצרך לנו, וזהו צבע התכלת המדובר בחז"ל.

אמנם רבים מחכמי ישראל באותו הדור לא קיבלו דעתו למעשה, וסברו שעדיין נעלם מאיתנו התכלת הנרצה בתורה. והיה הרב הקדוש מסובב בין הצדיקים והרבנים ראשי אלפי ישראל, כדי להוכיח צדקת אותה תכלת.

והנה בהגיעו אצל הרה"ק מהר"ד מבעלזא זצוק"ל החל כדרכו להתפלל עימו לארכה ולרחבה של תורה, בסוגיות העוסקות במצות התכלת. – אך הרב מבעלזא לא אבה להיכנס עימו הרבה בבירורה של סוגיא כשאר גדולי הדור שהיו לגנים עימו בעומקה של הלכה, הגם שהיה גאון עצום מגאוני הדור כידוע. ואמר לו בפשטות גדולה הנה מצות ציצית קיבלתי מאבי הקדוש [המהר"ר זצוק"ל מבעלזא] כשם שכל קיומה של תורה בידינו כיום הכל על פי המסורה והקבלה שקיבלנו מאבותינו ורבותינו הקדושים י"ע, ואבי הקדוש הלבשוני בזו הציצית בלא תכלת. וכאשר למד עמי בגמרא מנחות (מג:)

הפך בעמוד הבא <

